

Pravo korisnika na informaciju i zaštita javnoga / državnog interesa

- uvod u Panel I: Ostvarivanje prava na pristup informacijama i klasificirani podaci -

Doc. dr. sc. Alen Rajko

Upravni sud u Rijeci i Pravni fakultet u Rijeci

Godišnje savjetovanje službenika za informiranje 2020.

25. studenog 2020.

Kratice

- ZPPI – Zakon o pravu na pristup informacijama
 - PPI – pravo na pristup informacijama
- TJV – tijelo javne vlasti (prema ZPPI-u)
- ZTP – Zakon o tajnosti podataka
- ZZTP – Zakon o zaštiti tajnosti podataka
- ZSOS - Zakon o sigurnosno-obavještajnom sustavu Republike Hrvatske
- VUS – Visoki upravni sud Republike Hrvatske
- UVNS - Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost

Pregled izlaganja

- općenito o pravnom tretmanu tajni
- glavni domaći pravni izvori
 - posebno o ZTP-u
- klasificirani podaci u kontekstu PPI
- ukratko o korištenju klasificiranih podataka sadržanih u sigurnosnim provjerama
 - upravni postupak i upravni spor - evolucija pravne prakse

Opća podjela tajni

- teorijska, s implikacijama u zakonodavstvu -

- tajne od općega (javnog, državnog) interesa
 - klasificirani podaci (određenim stupnjem tajnosti)
 - vrste tajni određene posebnim propisima
- privatne tajne
 - poslovna tajna
 - državna regulacija i samoreguliranje; ugovori
 - zaštita vlastitih podataka
 - profesionalna tajna
 - posebno zakonodavstvo
 - zaštita tuđih podataka
 - osobni podaci
 - izdvojeno u zasebno pravno područje
 - jedino ograničenje PPI koje čini ustavnu materiju; obrnuta perspektiva u odnosu na PPI

Domaći pravni izvori

- ZTP
- ZTTP
 - poslovna i profesionalna tajna (čl. 19.-27.)
- Zakon o informacijskoj sigurnosti; Zakon o sigurnosnim provjerama
- ZSOS
- posebni zakoni
- Zakon o zaštiti neobjavljenih informacija s tržišnom vrijednosti
 - građanskopravna zaštita poslovne tajne s tržišnom vrijednosti
 - odnos s PPI: čl. 8. t. 1.
- podzakonski propisi
- smjernice i drugi materijali Povjerenika za informiranje

ZTP – primarni izvor u pogledu klasificiranih podataka

- zaštićene vrijednosti i stupnjevi tajnosti klasificiranih podataka
- postupak (de)klasificiranja podataka
 - test razmjernosti između PPI i zaštite propisanih vrijednosti
- pristup podacima
 - certifikat (na temelju izvješća o rezultatima sigurnosne provjere)
 - pristup bez certifikata (državni i pravosudni dužnosnici, u okviru obavljanja poslova iz svoga djelokruga, uz potpisivanje propisane izjave)
- zaštita podataka
- ostale odredbe
- uloga UVNS-a
 - čl. 16. st. 2., čl. 18., čl. 20. st. 2., čl. 22. st. 2., čl. 27. st. 1., čl. 28. st. 1., čl. 30.

Klasificirani podaci u okviru regulacije prava na pristup informacijama

- potpuno isključenje iz primjene ZPPI-a: informacije za koje postoji obveza čuvanja tajnosti prema ZSOS-u te klasificirane informacije stranih vlasnika
 - čl. 1. st. 4. i 5., te čl. 23. st. 1. t. 5. ZPPI-a
- pojam vlasnika informacije („tuzemni” dio definicije)
 - TJV u čijem djelokrugu je nastala klasificirana informacija (čl. 5. t. 8. ZPPI-a)
- relativno ograničenje PPI (čl. 15. st. 2. t. 1. ZPPI-a)
 - poslovna, profesionalna i porezna tajna – čl. 15. st. 2. t. 2. i 3. ZPPI-a
- žalbeni postupak: obveza povjerenika zatražiti mišljenje UVNS-a
 - čl. 25. st. 4. ZPPI-a; s time povezan rok za 2° rješenje: čl. 25. st. 6. ZPPI-a
- Povjerenik i subordinirani mu državni službenici: obveza čuvanja tajnih podataka (čl. 35. st. 4. ZPPI-a)

Klasificirani podaci kao relativno ograničenje PPI

- iznimka u odnosu na ostala relativna ograničenja: klasificirani podatak o raspolaganju javnim sredstvima podliježe testu razmjernosti i javnog interesa (čl. 16. st. 3. ZPPI-a)
- jednako kao ostala relativna ograničenja
 - isključenje od primjene obveze proaktivnog objavljivanja informacija
 - (čl. 10. st. 2. i čl. 12. st. 2. ZPPI-a)
 - sadržajno i vremensko limitiranje ograničenja (čl. 15. st. 5. i 7. ZPPI-a)
 - test razmjernosti i javnog interesa (čl. 16. ZPPI-a)
 - dostupnost konkretnih informacija povjereniku i VUS-u (čl. 25. st. 4. i čl. 26. ZPPI-a)

Dodatno o korištenju klasificiranih podataka sadržanih u sigurnosnim provjerama

- razvoj upravnosudske i ustavnosudske prakse
 - utjecaj na rješavanje upravnih stvari u upravnom postupku
 - npr. primitak u hrvatsko državljanstvo, neke vrste statusa stranca, odbijanje izdavanja certifikata
- npr.: <https://www.iusinfo.hr/aktualno/u-sredistu/42745>
- sagledavanje cjeline mjerodavne regulacije
 - bit prava na učinkovitu i pravičnu pravnu zaštitu
 - zaštita već u upravnom postupku, ne tek (samo) u upravnom sporu
 - deklasificirani sažetak – jedan od mogućih instrumenata
- uravnoteživanje javnog interesa i temeljnih prava
- konkretizirano rješavanje upravnih stvari

Uvod u Panel I

doc. dr. sc. Alen Rajko

H v a l a